

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การจัดตั้งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ก็เพื่อให้เป็นมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาคแห่งแรกที่จะรับนักศึกษาในภาคเหนือของประเทศมิให้ลี้ภัยมาศึกษาในกรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จึงเป็นศูนย์กลางของวิทยาการทางอาชีพชั้นสูง การวิจัยและส่งเสริมวัฒนธรรมของชาติ มหาวิทยาลัยเปิดสอนครั้งแรกในปี พ.ศ. 2507 ปัจจุบันประกอบด้วยคณะวิชาต่าง ๆ คือ คณะเกษตรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์

โครงการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ดำเนินการโดยการสำรวจเครื่องมือในการผลิตวัสดุการสอนประเภท software ซึ่งปรากฏผลว่า กล้องถ่ายภาพขนาด 16 ม.ม. และกล้องฉายรูป 35 ม.ม. มีอยู่แล้วเป็นจำนวนมาก และเครื่องมือและวัสดุโสตทัศนศึกษาที่ใช้ประกอบการบรรยายโดยทั่ว ๆ ไปในปัจจุบันที่มีจำนวนมาก ได้แก่ เครื่องขยายเสียง เครื่องฉายสไลด์ และเครื่องภาพยนต์ขนาด 16 ม.ม. ส่วนการดำเนินการวิจัยขั้นที่สองโดยใช้แบบสอบถามได้ผลปรากฏว่า อาจารย์คณะต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีประสบการณ์การสอนมานานไม่เคยศึกษาวิชาโสตทัศนศึกษาจากสถาบันเดิมเป็นส่วนใหญ่ สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี เป็นข้าราชการตำแหน่งอาจารย์โท ใช้เครื่องมือและวัสดุโสตทัศนศึกษาประกอบการบรรยายน้อย แต่อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่าโสตทัศนศึกษาเป็นสิ่งที่ช่วยให้การบรรยายได้ผลดี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จึงจำเป็นต้องมีศูนย์โสตทัศนศึกษาเพื่อให้บริการเป็นส่วนรวม ให้ศูนย์โสตทัศนศึกษานี้เป็นแผนกหนึ่งของห้องสมุดและมีอาคารเอกเทศแต่อยู่ในบริเวณเดียวกันกับห้องสมุด จัดบริการเครื่องมือและวัสดุโสตทัศนศึกษาที่จำเป็นต่อวิชาในการสอนและการบรรยายคือ แผนภูมิ เครื่องขยาย

เสียง หอกระจาย สไลด์ 2 x2 นิ้ว ภาพถ่าย แผนภาพ ภาพวาด ภาพสเก็ตซ์ เครื่องฉาย เอกสาร นอกจากนี้ยังให้บริการการฝึกอบรมอาจารย์ประจำการใช้เครื่องมือโสตทัศนศึกษาต่าง ๆ และช่วยจัดหาเครื่องมือและวัสดุให้อาจารย์คณะต่าง ๆ ได้ผลิตอุปกรณ์การสอนที่จำเป็นด้วยตนเอง

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ยังไม่มีหน่วยงานโสตทัศนศึกษาที่ให้บริการเป็นส่วนรวม คณะต่าง ๆ ได้ดำเนินการกันเอง ไม่มีการประสานงานหรือรวมงานเป็นหน่วยเดียวกัน จึงทำให้อาจารย์คณะต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้เครื่องมือและวัสดุการสอนประสบปัญหาเป็นอย่างมาก ในการเลือก การใช้ และการเก็บรวบรวมไม่เป็นระบบระเบียบของเครื่องมือและวัสดุโสตทัศนศึกษาต่าง ๆ จึงควรจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาขึ้น โดยรวมกิจการของห้องสมุดกลาง กับงานของศูนย์โสตทัศนศึกษาเป็นหน่วยงานเดียวกัน เรียกว่า ศูนย์วัสดุการศึกษา (IMC) แทนกองห้องสมุดโดยมีฐานะเป็นกองในสังกัดนี้จะให้บริการวัสดุที่เป็นสิ่งพิมพ์และไม่ใช่สิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือวารสาร เครื่องมือและวัสดุโสตทัศนศึกษาต่าง ๆ

งานของศูนย์โสตทัศนศึกษาจะบริการในด้านบริการและธุรการ ผลิตภาพยนตร์ และภาพนิ่ง ผลิตวัสดุกราฟิก คู่มือรักษาและซ่อมแซมเครื่องมือให้อยู่ในสภาพที่อยู่เสมอ

การดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษาควรดำเนินงานเป็น 2 ส่วน ดำเนินการภายในคณะแต่ละคณะและการดำเนินงานเป็นส่วนกลางของศูนย์วัสดุการศึกษา

5.2 การเสนอแนะ

การดำเนินงานด้านวัสดุการศึกษา (Instructional Materials) ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ควรดำเนินการดังนี้

5.2.1 งานของศูนย์โสตทัศนศึกษาและงานของห้องสมุดกลางควรจะทำเนิกร่วมกัน ไม่ควรแยกออกจากกันโดยอิสระจะทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณและบุคคลากร

5.2.2 คณะต่าง ๆ ควรจะมี IMC ของตนเองโดยรวบรวมวัสดุการสอนทุกชนิด หนังสือวารสาร เครื่องมือและวัสดุโสตทัศนศึกษาที่ส่งเสริมและสอดคล้องกับหลักสูตร และการเรียนการสอนของคณะต่าง ๆ การดำเนินการให้บริการของ IMC ของคณะนี้ เจ้าหน้าที่จาก Central IMC จะมาเป็นผู้จัดการควบคุมดูแลและบริการให้แก่อาจารย์ คณะต่าง ๆ

5.2.3 การดำเนินการด้านศูนย์วัสดุการศึกษากลาง (Central IMC) ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นศูนย์รวมปฏิบัติการด้านวัสดุการศึกษาทุกชนิด ดังนี้

1. ดำเนินการจัดระเบียบควบคุมดูแล IMC ของคณะต่าง ๆ ในด้านการจัดการการผลิตและการบริการ
2. บริการการผลิตภาพยนตร์ ภาพนิ่ง และวัสดุกราฟิกให้แก่ IMC คณะต่าง ๆ
3. ดำเนินงานการประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
4. ฝึกอบรมอาจารย์ประจำการและนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ให้รู้จักใช้เครื่องมือและวัสดุการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
5. ทำการวิจัยเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา

5.2.4 การดำเนินงานศูนย์วัสดุการศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ควรดำเนินการตามลำดับขั้น จากโครงการเล็กไปหาโครงการใหญ่เพื่อสร้างความศรัทธาให้เกิดแก่อาจารย์ คณะต่าง ๆ และผู้บริหารมหาวิทยาลัยให้มองเห็นประสิทธิภาพการดำเนินงานของศูนย์วัสดุการศึกษา ก่อน แล้วจึงดำเนินงานให้ครบโครงการทั้งหมด